

¿QUINA ÉS LA SITUACIÓ
ACTUAL D'ETA?

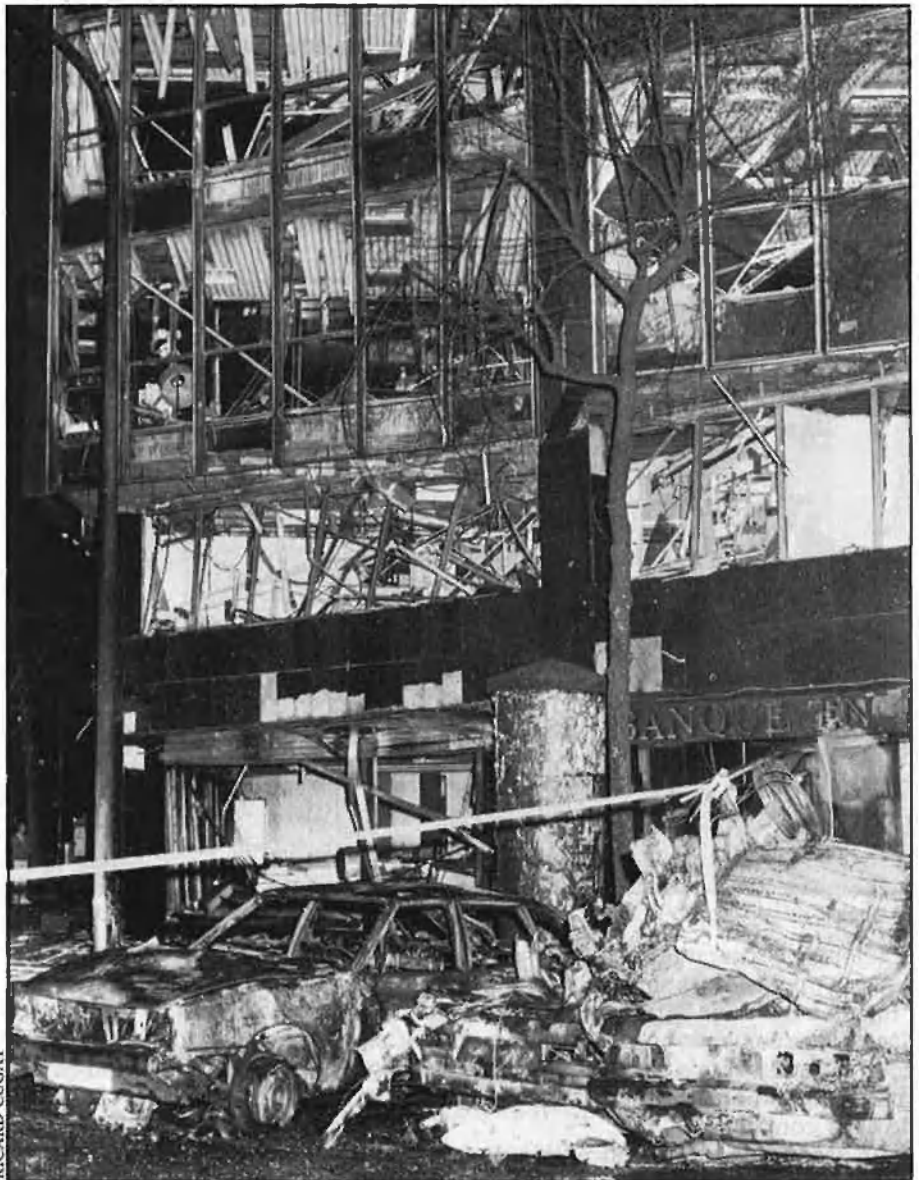
Es trenca l'eficàcia

Després de l'últim atemptat a Saragossa, cal preguntar-se quina és encara la capacitat ofensiva d'ETA i en quina mesura l'han afectada les darreres operacions policials.

J. Hernàndez

Fa dues setmanes es va produir la tan temuda reacció d'ETA, que, des de gener de l'any que està a punt d'acabar, no ha fet més que rebre colps policials, enfront dels quals ha reaccionat augmentant la voluntat d'actuar contra víctimes cada vegada més desprevingudes i allunyades de la guerra que ETA diu mantenir.

Amb l'atemptat de Saragossa i els dels mateixos dies en distints punts d'Euskadi, ETA ha volgut donar un senyal de fermesa davant la detenció dels seus comandos més actius, la detenció de **Santi Potros** i la incautació d'un important arxiu, a més de la reafirmació dels governs de Madrid i París de fer més estreta la col·laboració per garantir que l'organització basca deixi d'utilitzar les bases del sud de

RICARD CUGAT

Imatges de dos atemptats perpetrats per ETA a Barcelona al llarg del 87.

França per dur a cap accions amb relativa impunitat.

Però és indubtable que l'atemptat realitzat contra les parts més sensibles del cos de seguretat, és a dir, els familiars dels guàrdies civils, ha aconseguit un dels objectius d'ETA, que és trenca la sensació d'augment de l'eficàcia policial. L'opinió pública ha estat advertida, amb un colp de sang, que l'optimisme dels medis del govern espanyol té un límit.

Així, enfront de la nova situació cal preguntar-se quina és realment encara la capacitat ofensiva d'ETA i quant ha estat afectada per les operacions policials dels darrers mesos, engegades pel govern central.

En primer lloc, es pot afirmar que l'acció dels cossos de seguretat de l'estat ha estat centrada contra la infraestructura d'ETA. Malgrat que els que provoquen els atemptats són els comandos formats per alliberats, és a dir, els militants d'ETA amb sous de l'organització per a dedicar-s'hi exclusivament, les prioritats dels serveis d'informació estatals assenyalaven que era millor atacar directament els pisos francs, els comandos d'informació, les xarxes per furar cotxes i carregar-los

mantellat el vuitanta per cent de la infraestructura d'ETA i han posat al descobert gran part dels militants legals de l'organització que no estaven anteriorment fixats per la policia. Segons aquestes fonts, per aquesta raó, ETA ha tardat tant a respondre a les nombroses detencions, deixant que el Ministeri de l'Interior guanyara una batalla i que l'opinió pública, inclús aquella pròxima als postulats d'ETA, pensara que aquesta vegada la policia havia arribat ben lluny.

RICARD CUGAT

La situació en què la policia espanyola ha col·locat ETA és, contra l'opinió abertzale, molt difícil.

d'amonal, els garatges on dur a cap aquesta operació, les xarxes d'entrada i fugida a través de la frontera, els enllaços entre comandos i, finalment, els col·laboradors legals, els que no estan fixats per la policia i que són la base de cada comando.

En segon lloc, l'objectiu polític de les operacions policials era crear condicions perquè, relativament neutralitzada ETA, es poguera avançar en la direcció d'aconseguir el pacte d'estat que fera governable Euskadi dins els límits de la Constitució, intocable a Madrid.

ETA, prop del desmantellament

Des d'aquest punt de vista, pot afirmar-se que les operacions de la policia espanyola han aconseguit gran part dels objectius i han col·locat ETA en una situació molt difícil, per més que els mateixos etarres i els militants dels partits *abertzales* diguen el contrari.

Segons una anàlisi detallada feta pels Serveis d'Informació estatals, ha arribat a la conclusió que les operacions policials dels darrers mesos han des-

Aquesta és, probablement, una de les raons que han dut ETA a triar un atemptat tan demolidor, en la zona del quarter de Saragossa que allotjava els dormitoris, per causar una matança entre els familiars dels guàrdies civils. En el comunicat posterior, ETA ni tan sols va parlar en aquesta ocasió d'*error*, com quan va causar la massacre d'Hipercor a Barcelona, sinó que, ben al contrari, es va felicitar per «la quantitat de baixes causades a l'enemic». La direcció d'ETA, on s'ha consolidat definitivament el més dur dels seus dirigents, **Josu Ternera**, ha decidit eixir al pas amb una acció tan espectacular com desesperada.

La negociació, al fons

Però, amb l'atemptat, ETA no intentava pal·liar només els èxits policials a nivell operatiu i a nivell de guerra psicològica, que donaven al govern central una sensació de victòria parcial. El punt més important de la nova situació política creada al País Basc és que el govern de Madrid, a cavall dels èxits contra ETA i del rebuig creixent pels

atemptats, ha aconseguit anar invertint la situació i ha assolit avanços espectaculars en la recerca d'un consens per negociar amb ETA una plataforma exclusivament limitada per la Constitució, alhora que prepara nous colps policials en col·laboració amb la gendarmeria francesa.

Així, doncs, ETA intenta recuperar part del terreny polític perdut i limitar la confusió de les bases *abertzales*, i el lleuger descens que Herri Batasuna preveu després de l'espectacular triomf que va significar obtenir un eurodiputat. ETA vol tornar a imposar el missatge que només la negociació directa entre el govern central —i els poders fàctics de l'estat— i la seua direcció pot significar l'obertura d'un procés de pau a Euskadi. El trio dirigent que segueix a França, que ha aconseguit frenar de moment els intents d'**Eugenio Etzebest**, «**Antton**», de negociar limitadament, com intentà **Txomin**, ha pensat que és el moment de forçar-ho tot en una nova ofensiva.

Un exèrcit tocat

Però ETA —sembla— no ho té tan fàcil. Segons els estudis realitzats pels cossos de seguretat de l'estat i avalats per informacions recollides en medis pròxims a l'organització, disposa de molt pocs militants per dur a terme l'ofensiva. Segons totes les dades, ETA compta actualment amb tres comandos en l'interior: un *talde* —nom que rep cada un dels grups que integren un comando— del Donosti, que aconseguí escapar de l'acció policial que va causar la mort de **Lucia Urugoitia**, i va desmantellar la infraestructura del grup; un altre comando, probablement de joves sense experiència, que opera en la zona d'Eibar, i un grup de *legals*, que deu actuar en la província d'Àlaba. Però ETA segueix comptant amb els denominats *comandos adormits*, que reben aquest nom per estar formats per militants no gaire coneguts, refugiats a França, i a l'espera que la direcció decidisca la seua entrada en acció. Constitueixen la reserva d'ETA, i la policia estatal pensa que un d'ells va ser el causant de la matança de Saragossa.

Així les coses, caldrà esperar per saber si els emissaris de Madrid aconseguen convèncer **Antton** que negocie, encara que siga amb la discrepància dels tres màxims dirigents —**Ternera**, **Paquito** i **Waldo**— sempre que pugua guanyar-se el seguiment d'un sector important d'ETA, i almenys, la neutralitat del sector més bel·ligerant del sector *abertzale*. □